

ROLEX

TAG Heuer

NOMOS GLASHÜTTE

TUDOR

LONGINES

TISSOT

Verið velkomin í nýja og glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

Bílasala minnir á hjartalínurit

Metfjöldi bíla seldist árið 2017 en það sem af er ári er 44 prósent samdráttur í bílasölu. Friðbert Friðbertsson, forstjóri Heklu, hugðist reisa allt að 400 íbúðir á Heklu-reitnum en gerir nú ráð fyrir að ekkert verði af áformunum eftir að borgin krafðist félagsíbúða undir kostnaðarverði, skuldbindingar um leiguíbúðir og innviðagjalds. 6

En það verður ekki af því skafið, þetta er skemmtilegur bransi.

FRÉTTABLAÐID/SIGTRYGGUR ARI

»2

Vogabakki kaupir 40 prósent í Múrbúðinni

Viðskiptafélagarnir Árni og Hallbjörn gengu nýlega frá kaupum á Múrbúðinni og eru nú stærstu hluthafar byggingavöruverslunarinnar. Sjóður í stýringu GAMMA seldi hlut sinn. Árni tekinn við sem stjórnarformaður.

»4

Bankar hækka vaxtaálag á fyrirtækjalánunum

Íslandsbanki hefur nýtt ákvæði í lánasamningum við fyrirtæki til að hækka vaxtaálag. Arion tók af skarið fyrr á árinu. Framkvæmdastjóri hjá Íslandsbanka segir bankann hafa þurft að bregðast við lágrí arðsemi af undirliggjandi rekstri.

»9

Kisilverið í samræmi við stefnu Birtu

„Kisilverið á Bakka hefur kannski þá ímynd í huga sumra að vera eldspúandi vond fjárfesting en aftur á móti hafa margir þá framtíðarsýn að sólarcellur verði þáttur í umhverfisvænni orkuframleiðslu,“ segir Ólafur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Birtu lífeyrissjóðs.

EYECARE

Byltingarkennd nýjung í margskiptum glerjum

50–65% stærra lessvæði

Optical Studio

SMÁRALIND • HAFNARTORG • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Anda léttar eftir dóm Landsréttar um lögmæti arðgreiðslna fyrir tækja

Nýfallinn dómur Landsréttar um lögmæti arðgreiðslna úr fyrirtækjasamstæðu veldur því að Ríkisskattstjóri mun ekki geta tekið til endurskoðunar ýmsar arðgreiðslur fyrir tækja sem höfðu beitt slíkri aðferð um árabíl. „Hefði dómurinn fallið Ríkisskattstjóra í vil þá hefði embættið væntanlega haft heimild til að endurskoða ýmsar arðgreiðslur sem hafa átt sér stað úr samstæðum fyrir árið 2016 og hugsanlega krefjast tekjuskatts af slíkum greiðslum í stað þess fjármagnstekjuskatts sem greiddur var,“ segir Guðmundur Ingvi Sigurðsson, lögmaður International Seafood Holding.

Í málinu var felldur úr gildi úrskurður Ríkisskattstjóra sem hér- aðsdómur hafði staðfest. Málið varðaði það hvort arðgreiðsla til International Seafood Holding í Lúxemborg, sem var móðurfélag Iceland Seafood International, af óráðstöfuðu eigin fé sem myndast hafði á grundvelli hlutdeildar í jákvæðri afkomu dótturfélaga sinna, væri lögmæt úthlutun fjármuna úr félaginu. Taldi Ríkisskattstjóri að arðgreiðslan væri ólögmæt þar sem arðurinn hefði byggst á afkomu dótturfélags en ekki móðurfélagsins og hafnaði kröfu um endurgreiðslu á afdráttarskatti af arðinum sem félagið átti rétt á samkvæmt tvísköttunarsamningi milli Íslands og Lúxemborgar. Úrskurður Ríkisskattstjóra var kærður til hér- aðsdóms sem staðfesti úrskurðinn en Landsréttur hefur nú snúið dómi héraðsdóms við.

„Þetta kom okkur spáskt fyrir sjónir vegna þess að það var engin lagaheimild fyrir þessari túlkun. Dómur Landsréttar tekur undir það og er jafnframt skýr um það að í breytingarlögunum sem tóku gildi

Fjöldinn allur af félögum hafði greitt arð á þessum grundvelli fram til ársins 2016 og önnur niðurstaða hefði sett skattskil þeirra í ákveðið uppnám.

Guðmundur Ingvi Sigurðsson, lögmaður hjá LEX

árið 2016 hafi ekki falist lögfesting á eldri reglu um að hlutdeildar- tekjur skyldu færast sem bundið eigið fé í ársreikningi móðurfélags, heldur fólst í þeim innleiðing á nýrri lagareglu á grundvelli Evrópu- tilskipunar. Slik afturvirk beiting breytingarlaganna hefði auk þess falið í sér brot gegn ákvæðum stjórnarskrárinnar. Fjöldinn allur af félögum hafði greitt arð á þessum grundvelli fram til ársins 2016 og önnur niðurstaða hefði augljóslega sett skattskil þeirra í ákveðið uppnám,“ segir Guðmundur.

Ríkisskattstjóri mun hafa verið í biðstöðu á meðan málið var til meðferðar í dómskerfinu samkvæmt heimildum Markaðarins. Taldi Ríkisskattstjóri að dómur Landsréttar hefði fordæmisgildi og embættið var því með mörg mál í pípunum. Hins vegar voru skiptar skoðanir á meðal stjórnenda hjá Ríkisskattstjóra um úrskurð embættisins í málinu og töldu jafnvel sumir að niðurstaða héraðsdóms hefði verið röng. Dómur Landsréttar var kveðinn upp 8. nóvember og hefur Ríkisskattstjóri mánuð frá dómsuppkvaðningu til að óska eftir áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar. – pbf

Múrbúðin starfrækir byggingavöruverslanir í Reykjavík, Reykjanesbæ og í Hafnarfirði. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Vogabakki kaupir 40 prósent í Múrbúðinni

Viðskiptafélagarnir Árni og Hallbjörn gengu nýlega frá kaupum í Múrbúðinni og eru nú stærstu hluthafar byggingavöruverslunarinnar. Sjóður í stýringu GAMMA seldi meðal annars hlut sinn. Árni tekinn við sem stjórnarformaður.

Fjárfestingarfélagið Vogabakki, sem er í eigu viðskiptafélaganna Árna Haukssonar og Hallbjörns Karlssonar, hefur gengið frá kaupum á um 40 prósentu hlut í Múrbúðinni. Er félagið eftir viðskiptin stærsti einstaki hluthafi Múrbúðarinnar sem starfrækir þrjár verslanir í Reykjavík, Reykjanesbæ og í Hafnarfirði.

Í samtali við Markaðinn staðfestir Árni kaupin en hann hefur jafnframt tekið við sem stjórnarformaður byggingavöruverslunarinnar. Á meðal seljenda var fagfjárfestasjóðurinn GAMMA: EQ1 sem er í stýringu GAMMA, dótturfélags Kviku banka, en sjóðurinn átti tæplega 26 prósentu hlut í Múrbúðinni. Samtals námu tekjur félagsins tæplega 940 milljónum króna í fyrra og minnkuðu um 23 milljónir frá árinu 2017. Hagnaður Múrbúðarinnar nam um 58 milljónum króna og hélst nánast óbreyttur á milli ára. Eigið fé fyrirtækisins var 188 milljónir í árslok 2018 og arðsemi eigin fjár á síðasta ári var því rúmlega 30 prósent. Eiginfjárlutfall félagsins var um 43 prósent.

940 milljónir króna var velta Múrbúðarinnar í fyrra.

Árni og Hallbjörn voru á sínum tíma aðaleigendur Húsasmiðjunnar, sem þá var stærsta byggingavöruverslun landsins, en seldu meirihluta sinn í fyrirtækinu árið 2005.

Múrbúðin var stofnuð af Baldri Björnssyni og eiginkonu hans árið 2002 en hópur fjárfesta, undir forystu Páls Ólafssonar, fyrrverandi fjármálastjóra Coast í Bretlandi og starfsmanns Kaupþings um árabíl, keypti 65 prósentu hlut í fyrirtækinu 2016 af Baldri. Árið síðar seldi Baldur jafnframt 35 prósentu hlut sinn í Múrbúðinni.

Auk Vogabakka eru aðrir helstu hluthafar Múrbúðarinnar, í gegnum eignarhaldsfélagið MBFK, meðal annars félagið Vindhamar, sem er í eigu Kára Guðjóns Hallgrímssonar, stjórnanda á skuldabréfasviði

fjárfestingarbankans JP Morgan í London, en það á rúmlega 22 prósentu hlut. Kári fjárfesti fyrr á þessu ári í fjárfestingarfélaginu Stodum auk þess sem hann er hluthafi í hátækniyfyrirtækinu Völlu ásamt meðal annars þeim Árna og Hallbjörni.

Þá eiga þeir Jóhann Pétur Reyn- dal, fyrrverandi starfsmaður slita- stjórnar Kaupþings og stjórnar- maður í Múrbúðinni, og Páll, sem jafnframt situr í stjórn bygginga- vöruverslunarinnar, hvor um sig um 14 prósentu hlut í fyrirtækinu.

Fjárfestingarfélagið Vogabakki, sem er í jafnri eigu Árna og Hallbjörns, hagnaðist um 415 þúsund evrur í fyrra, jafnvirði 56 milljóna króna, borið saman við hagnað upp á rúmlega 2,2 milljónir evra á árinu 2017. Heildareignir félagsins námu 29 milljónum evra í árslok 2018 og eigið fé Vogabakka var um 24 milljónir evra. Eignir félagsins samantanda einkum af eignarhlutum í öðrum félögum, sem eru bókfærðar á 18,7 milljónir evra, en þar munar langsamlega mest um skráð erlend hlutabréf að fjárhæð tæplega 14,8 milljónir evra. hordur@frettabladid.is

Hikandi við að leggja Play til hlutafé

Erfiðlega hefur gengið að fá inn- lenda fjárfesta til að leggja lág- gjaldaflugfélaginu Play til samtals tólf milljónir evra, jafnvirði um 1.700 milljóna króna, í hlutafé en Íslensk verðbréf (ÍV) hafa á síðustu vikum biðlað til fjárfesta um að koma að fjármögnun félagsins. Hlutabréfaverð Ícelandair hækkaði um tíu prósent í nærri 350 milljóna króna veltu í Kauphöllinni í gær og samkvæmt viðmælendum á fjár- málamarkaði er sú hækkun rakin til þess að óvissa ríkir um hluta- fjársöfnun Play en ekki hafa fengist staðfestar upplýsingar um fjárfesta sem hafi skuldbundið sig til að taka þátt í útboðinu.

Forsvarsmenn ÍV hafa kynnt fjár- festinguna fyrir fjölmörgum einka- fjárfestum, fyrirtækjum, einkum sem starfa í ferðaþjónustu, og sjóða- stýringarfélögum og hefur verið

10% hækkun var á hlutabréfa- verði Ícelandair í gær.

gert ráð fyrir þeir muni eignast 50 prósentu hlut í Play á móti stofn- endum og öðrum starfsmönnum félagsins.

Samkvæmt heimildum Markað- arins hafa fjárfestar sett sig upp á móti því að stofnendur Play eignist svo stóran hlut í flugfélaginu og þá hafa þeir sett spurningarmerki við flugrekstrarreynslu stjórnenda- teymisins. Viðskiptaáætlanir félags- ins, sem gera meðal annars ráð fyrir því að Play verði strax farið að skila

um 70 milljóna hagnaði á fyrsta fjórðungi næsta árs, þykja helst til bjartsýnar og þá hafa fjárfestar kallað eftir því að fenginn verði kjölfestueigandi að flugfélaginu í hlutafjárútboðinu.

Stjórnendur Play hafa sagt að félagið hafi tryggt sér 40 milljóna evra lánsfjármögnun frá breska sjóðnum Athene Capital sem hefur sömuleiðis kauprétt að tíu prósentu hlut í Play. Til tryggingar þarf Play að vera með átta milljónir evra í reiðufé sem veð fyrir láninu sem ber átta prósent vexti. Í fjárfesta- kynningu ÍV segir að lánsfjár- mögnunin virkist þegar hlutafjár- ins hafi verið aflað en í viðtali við ViðskiptaMoggann í síðustu viku sagði Arnar Már Magnússon, for- stjóri Play, að flugfélagið „þyrfti ekki 12 milljónirnar til þess að tryggja þessar 40 milljónir“. – hae

RAFMÓTORAR

588 80 40
www.scanver.is

GÍRAR - FÆRIBÖND - RAFMÓTORAR - LEGUR

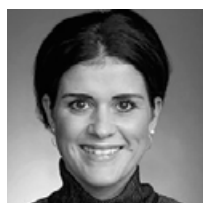

►► Stórsókn til framtíðar

Tækni- og hugverkaping SI 2019

Í Norðurljósum í Hörpu fimmtudaginn 28. nóvember kl. 16

Atvinnugreinar sem byggja á tækni og hugviti hafa ótakmarkaða möguleika á að vaxa. Á Tækni- og hugverkapingi SI sem haldið verður í Norðurljósum í Hörpu fimmtudaginn 28. nóvember kl. 16 verður ljósi varpað á stöðu hugverkaiðnaðar á Íslandi og kynntar fjölbreyttar greinar hugverkaiðnaðarins og tækifæri til framtíðar.

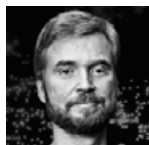

► **Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir**
ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra

Á þinginu kynnir nýsköpunarráðherra aðgerðir í þágu nýsköpunar- umhverfisins sem koma í framhaldi af nýsköpunarstefnu fyrir Ísland sem kynnt var í haust.

► **Guðrún Hafsteinsdóttir**
formaður SI

► **Hilmar Veigar Pétursson**
forstjóri CCP

► **Gísli Kr. Katrínarson**
framkvæmdastjóri
hjá Advania Data Centers

► **Soffía Kristín Þórðardóttir**
forstöðumaður hjá Origo

► **Hilmar Bragi Janusson**
forstjóri Genís

► **Sigríður Mogensen**
sviðsstjóri hugverkasviðs SI

► **Sigurður Hannesson**
framkvæmdastjóri SI

► **Valgerður Halldórsdóttir**
stjórnarmaður í Sagafilm

► **Guðbjörg Heiða Guðmundsdóttir**
framkvæmdastjóri Marel á Íslandi

► **Tryggvi Hjaltason**
formaður Hugverkaráðs

► **Ingólfur Vignir Ævarsson**
markaðsstjóri 1939 Games

Boðið verður upp á léttar veitingar að þingi loknu.

Skráning á www.si.is

25
ára
1994
2019

Samtök
iðnaðarins

Hækka vaxtaálagið á fyrirtækjalánum

Íslandsbanki hefur nýtt ákvæði í lánasamningum til að hækka vaxtaálag. Arion tók af skarið fyrr á árinu. Framkvæmdastjóri FA segir hækkanirnar nema allt að heilu prósentustigi. Fjármálastjóri Íslandsbanka segir að bregðast þurfi við lágri arðsemi af rekstri.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Íslandsbanki hefur fylgt í fótspor Arion banka með því að nýta ákvæði í lánasamningum við fyrirtæki til þess að hækka vexti. Framkvæmdastjóri Félags atvinnurekenda segir dæmi um að vaxtahækkunin nemi heilu prósentustigi. Framkvæmdastjóri fjármála hjá Íslandsbanka segir að bankinn hafi þurft að bregðast við lágri arðsemi.

Mörg fyrirtæki eru með ákvæði í lánasamningum sínum við banka- stofnanir um vaxtabreytingardaga með ákveðnu millibili. Ólafur Stephensen, framkvæmdastjóri Félags atvinnurekenda, segir að fyrirtæki innan raða félagsins hafi upp á síðkastið þurft að setta sig við hækkun vaxta á lánum af hálfu Íslandsbanka. Hann hafi heyrt dæmi um að vaxtaálag ofan á Reibor-vexti hafi hækkað um allt að 1 prósentustig á lánum sem báru vaxtaálag á bilinu 1,2 til 1,5 prósentustig fyrir breytinguna. Hækkunin sé því býsna drjúg.

„Við höfum fengið ábendingar um að bankinn hafi verið að hækka vaxtaálagið nokkuð duglega, jafnvel hátt í tvöfalt. Þetta er alls ekki eitthvað sem fyrirtæki þurfa á að halda þegar hægt hefur á efna- hagsumvifum og allur kostnaður er á uppleið. Og þetta er óneitanlega svolítið öfugsnúið vegna þess að atvinnurekendur höfðu talið að þeir myndu njóta vaxtalækkana Seðlabankans,“ segir Ólafur. Um sé að ræða minni og meðalstór fyrirtæki en í samskiptum við þau hafi Íslandsbanki borið fyrir sig banka- skattinn og háar lausa- og eiginfjárröfur Fjármálaeftirlitsins.

„Menn eru hugsi yfir þessu, sérstaklega nú þegar stefnir í að Seðlabankinn og Fjármálaeftirlitið verði ein og sama stofnunin. Þá er spurning, út frá hagstjórnarsjónarmiðum, hvort mismunandi hlutar sömu stofnunar tali saman eða hvort stýri- vextirnir sem hagstjórnartæki eigi að virka til þess að örva atvinnulífið á meðan önnur tæki bankans virki í hina áttina,“ segir Ólafur.

Arion banki tók af skarið fyrr á árinu þegar bankinn ákvað að

Fyrirtæki eru með ákvæði í lánasamningum sínum um vaxtabreytingardaga með ákveðnu millibili. FRÉTTABLAÐID/EYÞÓR

Þetta er óneitanlega svolítið öfugsnúið vegna þess að atvinnurekendur höfðu talið að þeir myndu njóta vaxtalækkana Seðlabankans.

Ólafur Stephensen, framkvæmdastjóri FA

byrja að nýta sér ákvæði um vaxtabreytingardaga til þess að hækka vexti fyrirtækjalána. Í sumum tilfellum hækkaði vaxtaálagið um og yfir tvö prósentustig, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Jón Guðni Ómarsson, fram-

kvæmdastjóri fjármála hjá Íslandsbanka, segir að þegar komi að endurskoðun vaxtaálags þurfi að meta stöðuna hverju sinni. Vaxtakjör séu heldur að hækka en það sé mjög breytilegt eftir fyrirtækjum. Breyting á vaxtakjörum velti til að mynda á áhættu í rekstri lántaka og öðrum þáttum.

„Það sem við þurfum að taka með í reikninginn er að á síðustu 12 mánuðum hefur komið í ljós að undirliggjandi arðsemi bankanna er langt undir því sem eðlilegt telst. Ef við horfum lengra aftur í tímann var arðsemi bankanna ansi góð á tímabili en það mátti rekja til þess að bankarnir voru að færa upp virði lánasafna. Þetta voru einskiptisliðir og það má segja að þeir hafi hulið það að undirliggjandi rekstur bankanna var ekki sérstaklega arðbær,“ segir Jón Guðni.

Hann bendir á að arðsemi

Á síðustu 12 mánuðum hefur komið í ljós að undirliggjandi arðsemi bankanna er langt undir því sem eðlilegt telst.

Jón Guðni Ómarsson, framkvæmdastjóri fjármála hjá Íslandsbanka

Íslensku bankanna sé töluvert undir arðsemi banka í mörgum nágrannalöndum. Arðsemi Íslandsbanka sé til að mynda í kringum 5 prósent samanborið við 10-15 prósent hjá norrænum bönkum. Þá vísar hann til þess að

Vaxtaálag á útlánum þyrfti að tvöfaldast

Stjórnendur Arion banka telja að arðsemi af fyrirtækjaútlánum bankans sé ekki ásættanleg og er stefnt að því að hún verði yfir tíu prósent. Eins og greint var frá í Markaðinum í síðustu viku stefnir Arion banki að því að minnka lánasafn bankans til fyrirtækja um 20 prósent fyrir árslok 2020 en útlánasafn bankans til fyrirtækja hefur dregist saman um tæplega sjö prósent á fyrstu þremur fjórðungum ársins.

Benedikt Gíslason, bankastjóri Arion banka, sagði í viðtali við Markaðinn í haust þær breytingar sem hefðu orðið á regluverki og sköttum á fjármálafyrirtæki á síðasta áratug hafa leitt til þess að vaxtaálag á útlánum til fyrirtækja þyrfti að riflega tvöfaldast ef bankinn ætlaði að ná sömu arðsemi og fyrir breytingarnar.

matsfyrirtækið S&P hafi síðasta sumar sett alla íslensku bankana á svokallaða neikvæða vakt vegna arðsemi þeirra. Matsfyrirtækið horfi til þess að þegar arðsemi er mjög lág sé minna borð fyrir báru ef til áfalla kemur.

„Þetta er eitthvað sem við þurfum að bregðast við og í einhverjum tilvikum leiðir það til þess að vaxtaálag á útlánum hækkar,“ segir Jón Guðni.

Á heildina litið hafa ný útlán íslensku bankanna til fyrirtækja dregist töluvert saman á milli ára. Nettó ný útlán til fyrirtækja miðað við síðustu sex mánuði á undan námu um 150 milljörðum í ágúst á síðasta ári en í sama mánuði í ár nam upphæðin tæplega 70 milljörðum.

Finnur Árnason, forstjóri Haga, sagði í samtali við Fréttablaðið í síðustu viku að skert samkeppnishæfni bankanna gæti bitnað verulega á fyrirtækjum sem hafa ekki aðra fjármögnunarkosti en bankalán. Hann óttaðist að fyrirtæki sem ætla að endurfjármagna sig á næstunni gætu lent á vegg þar sem kjörin yrðu ekki æskileg miðað við lækkun stýrivaxta.

Telur hættu á að ekki sé horft til heildarinnar

Capacent metur hlutabréf Kviku banka á 12,4 krónur á hlut. Að teknu tilliti til hlutafjárlaukningar á næstu þremur árum vegna kaupauka starfsmanna er verðmatsgengið 11,3 krónur á hlut. Við lokun markaðar í gær var gengið 10,55 og því er verðmatið 17,5 prósent yfir markaðsgengi.

„Sjálfsstæði hverrar rekstrareiningar [Kviku] er mikið og kröfur um arðbærni rekstrar er mikill,“ segir í greiningu Capacent sem Markaðurinn hefur undir höndum.

„Tekjur starfsmanna eru tengdar afkomu sviða og því hætta á að ekki sé horft nægilega til framtíðar og til verkefna sem hafa jákvæð áhrif á heildarhagsmunum bankans. Hagmunir einstakra sviða geta því þvælst fyrir heildarhagsmunum bankans. Innanhússpólitik getur skapað vandamál í fyrirtækjum sem eru samsett úr mörgum smærri einingum,“ segir Capacent. Kvika byggir á samruna MP-banka, Straumi, Virðingar, Öldu-sjóðum og Gamma. Kvika er ekki alhliða banki heldur

Marinó Örn Tryggvason, forstjóri Kviku.

býður þjónustu þar sem ábatinn er mestur og nýtir með þeim hætti veikleika stóru viðskiptabankanna, segir í verðmatinu. „Ýmis þjónusta hefur verið frí hjá bönkunum eða undirverðlögð á meðan verð annarrar þjónustu er hátt.“

Greinendur Capacent segja að stóru bankarnir eigi erfitt um vik að keppa við Auði, innlánsreikninga Kviku. „Bankarnir geta ekki hækkað innlánsvexti án þess að vaxtamunur þeirra lækki sem dregur úr arðsemi þar sem vaxtamunur bankanna er notaður til að greiða niður annan fastan kostnað,“ og benda á að vaxtamunurinn sé hins vegar hrein viðbót við hagnað Kviku þar sem vaxtamunurinn stendur ekki undir öðrum kostnaði. – hvj

Kara Connect tryggir sér 160 milljónir

Íslenska nýsköpunarfyrirtækið Kara Connect hefur lokið 160 milljóna króna fjármögnun með aðkomu Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins og tveggja sænskra einkafjárfesta. Sjóðurinn mun eignast 10 prósentu hlut í félaginu.

„Fjármögnun með aðkomu þessara sterku fjárfesta skiptir miklu máli fyrir félagið og gefur frábæru teymi tækifæri til að stækka, sérstaklega í sölu- og markaðsmálum, samhliða vexti í Danmörku. Íslenski markaðurinn hefur tekið hratt við sér og mörg spennandi og framsýn verkefni grundvölluð á kerfi Kóru verða brátt sýnileg,“ segir Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir, framkvæmdastjóri og stofnandi Kara Connect.

Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins kemur inn sem nýr fjárfestir og eignast sem fyrr segir 10 prósentu hlut í félaginu. Allir fyrri fjárfestar taka einnig þátt og auk þess bætast við nýir sænskir fjárfestar, félögin Poleved Industrial Performance AB og Skogsliden Finance AB.

Kara Connect er örugg stafræn vinnustöð sem gerir sérfræð-

Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir, framkvæmdastjóri Kara Connect.

ingum í heilbrigðis-, velferðar- og menntageiranum kleift að veita skjólstæðingum þjónustu og straumlínulaga rekstur sinn. Hátt í 700 sérfræðingar nýta sér Kóru en með hugbúnaðinum geta þeir skráð og byggt yfirlit um hefðbundna fundi, fjárfundi og spjallfundi. Tugþúsundir fjárfunda hafa nú þegar farið fram. Heildarfjöldi

notenda hefur meira en tvöfaldast frá áramótum og nemur hann nú yfir 4.300. Á meðal viðskiptavina Kara Connect eru SÁÁ, Óðinsvéi Danmörku og Kvíðameðferðarstöðin.

Um er að ræða aðra fjármögnun félagsins en vorið 2018 fjárfesti Crowberry Capital í Kara Connect fyrir um 180 milljónir króna. Það gerði fyrirtækinu kleift að einbeita sér að þróun hugbúnaðarins með öryggismál að leiðarljósi. Kara er eini íslenski hugbúnaðurinn fyrir sérfræðinga sem er samþykktur af Landlæknisembættinu þegar litið er til gagnavistunar og fjárfundasamskipta við skjólstæðinga.

Huld Magnúsdóttir, framkvæmdastjóri Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins, tekur sæti í stjórn félagsins ásamt Patrick de Muynck fyrir hönd sænsku fjárfestanna. Aðrir í stjórn félagsins eru Halldór Bjarkar Lúðvígsson, framkvæmdastjóri SMB Solutions, sem er jafnframt formaður stjórnar, Jenný Hrafnadóttir, meðstofnandi Crowberry Capital, og Ari Jónsson, rektor Háskólans í Reykjavík. – þffh

VOLVO XC JEPPARNIR. ENDURHLAÐNIR.

Volvo hefur sett metnaðarfull markmið fyrir framtíðina. Framvegis verður lögð sama áhersla að vernda umhverfið og fólkið í bilunum. Minnkun kolefnislosunar er þar efst á lista og mun rafmagnið spila þar stærstan sess sem orkugjafi framtíðarinnar. Öll XC jeppalína Volvo er nú fáanleg í tengiltvinn útgáfu (PHEV) með tilkomu Volvo XC-40 tengiltvinn bílsins. Forsalan á honum er þegar hafin.

Veldu þinn Volvo XC jeppa

VOLVO XC40

XC40 AWD D4 dísil
Verð frá: 6.590.000 kr.
Til afhendingar strax

XC40 T5 FWD PHEV bensín/rafmagn (tengiltvinn)
Forsala verð frá aðeins: 5.190.000 kr.
– Tryggðu þér eintak!

VOLVO XC60 AWD

XC60 T8 PHEV bensín/rafmagn (tengiltvinn)
Verð frá: 8.590.000 kr.
Til afhendingar strax

XC60 B5 mHEV mild hybrid dísil
Verð frá: 8.290.000 kr.
Til afhendingar strax

NÝR VOLVO XC90 AWD

XC90 T8 PHEV bensín/rafmagn (tengiltvinn)
Verð frá: 10.590.000 kr.
Til afhendingar strax

XC90 B5 mHEV mild hybrid dísil
Verð frá: 9.590.000 kr.
Til afhendingar strax

Skoðaðu þessa og alla aðra Volvo bíla sem til eru á lager og í pöntun í vefsýningarsal Brimborgar á brimborg.is

Brimborg Reykjavík
Bíldshófi 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

volvocars.is

Friðbert segir að gefa þurfi tengiltvinnbílunum meiri tíma til að ná útbreiðslu. Þróunin verði væntanlega sú að margir sem kaupi tengiltvinnbíla og eru ánægðir muni næst festa kaup á rafmagnsbíl.

Getum farið hratt í rafbílavæðingu

Forstjóri Heklu hefur komið víða við og kynnti forsvarsmönnum Bauhaus viðskiptaáætlun um að opna byggingavöruverslun hér á landi. Hann segir misráðið af stjórnvöldum að afnema afslátt af opinberum gjöldum á tengiltvinnbíla á næsta ári og rafmagnsbíla árið 2023. Reynslan erlendis sýni að þar sem stuðningur ríkisins hefur verið dreginn til baka dregur verulega úr sölu umhverfisvænna bíla.

Helgi Vífill
Júlíusson
helgivifill@frettabladid.is

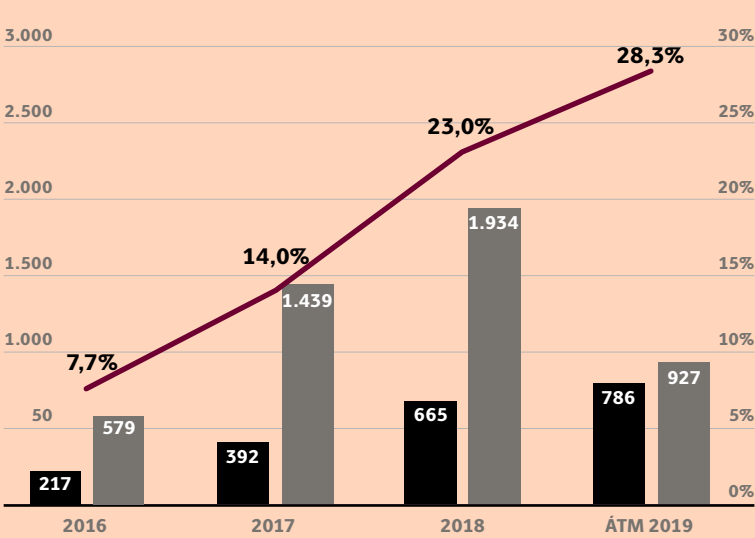
Friðbert Friðbertsson, forstjóri Heklu, er áhugasamur um áframhaldandi rafmagnsvæðingu bílaflota landsmanna. „Draumurinn er að Íslendingar standi Norðmönnum frammar á þessu sviði. Rafmagn er framleitt með umhverfisvænum hætti hér á landi og því er það rökrétt að taka þessari tækniþróun opnum örmum,“ segir hann en nefnir að þeir sem ætli sér að vera sérstaklega umhverfisvænir ökumenn ættu að aka um á metanknúnum bílum. „Því meira sem metanbíll er keyrður, því umhverfisvænni er hann. Þetta hljómar eins og þverstæða en staðreynd málsins er að metan er 20 sinnum eitðri gróðurhúsalofttegund en koltvísýringur. Með akstrinum er verið að eyða óæskilegri lofttegund,“ segir hann.

Keypti árið 2011
Eftir að Friðbert settist í forstjórastól Heklu árið 2011 í kjölfar kaupa á helmings hlut í fyrirtækinu hefur hann haft í nógu að snúast. Má þar nefna að hann fékk til liðs við sig fyrirtækið Semler sem er innflytjandi vörumerkja Volkswagen í Danmörku þegar fjármagnshöft voru enn við lýði. Hekla hefur frá árinu 1962 verið við Laugavegin en áform hafa verið uppi um að flytja starfsemiina á nýjan stað. Þrátt fyrir að hafa átt

samtal við Reykjavíkurborg árum saman hefur þetta ekki gengið eftir og gerir Friðbert nú ráð fyrir að fyrirtækið verði áfram við Laugaveg. Enn fremur hefur landslagið í bílasölu verið krefjandi. Sala nýrra bíla fór mun hægar af stað en gert var ráð fyrir við kaup á fyrirtækinu, sem er orðið 86 ára, en metfjöldi bíla seldist árið 2017. Að undanfögnu hefur verið skarpur samdráttur í sölu. „Línurit yfir selda bíla á Íslandi minnir oft á hjartalínurit hjá hjartveikum manni. En það verður ekki af því skafið, þetta er skemmtilegur bransi,“ segir hann.

Colca-Cola og Bauhaus
Hvernig hófst viðskiptaferill þinn?
„Ég lærði vörustjórnunarfræði í University of Wales í Bretlandi. Ég réð mig skömmu síðar til Víðfells og starfaði þar í sjö ár, síðast sem framkvæmdastjóri rekstrarsviðs. Þaðan lá leiðin til Coca-Cola Company, fyrst í Noregi og síðan í Mið- og Austur-Evrópu með aðsetur í Vínarborg. Ég bjó þar í fjögur ár og var einkum í verkefnum sem tengdust vörustjórnun, innkaupum og framleiðslustýringu. Árið 2002 flutti ég til Íslands og kom að ýmsum verkefnum, var til dæmis framkvæmdastjóri hjá Kaupási um skeið. Við Björn Gunnlaugsson fengum þá flugu í höfuðið að gera viðskiptaáætlun fyrir Bau-

Nýskráning fólksbifreiða til einstaklinga og fyrirtækja

Ég bý að því að hafa starfað hjá alþjóðlegu markaðsdrifnu stórfyrirtæki sem Coca-Cola er. Í þeim störfum hef ég fengið tækifæri til að kynna þvi afli og langtíma hugsun sem þarf til að byggja upp rekstur og vörumerki til lengri tíma.

haus sem þá var ekki með starfsemi á Íslandi. Við kynntum hana fyrir forsvarsmönnum félagsins ytra og þannig fór sá bolti að rúlla að þýska fyrirtækið opnaði byggingavöruverslun hér á landi. Það var lærdómsríkt og skemmtilegt verkefni. Ég tók enn fremur þátt í fasteignapróunarverkefnum í Þýskalandi og á Íslandi, má nefna Lund í Kópavogi í því samhengi. Í kjölfar bankahrunsins leysti Arion banki Heklu til sín og býður

FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

félagið til sölu árið 2010.“

Hvers varstu að horfa til þegar þú keyptir Heklu?

„Mér þótti bílabransinn áhuga-verður og Hekla er rótgróið fyrirtæki sem allir þekkja með góð umboð: Audi, Volkswagen, Skoda og Mitsubishi,“ segir Friðbert.

Hann viðurkennir að bílasala hafi farið hægar af stað en reiknað var með við kaupin á bílaumboðinu. „Reksturinn var erfiður á árunum 2011 til 2014 sökum dræmrar sölu. Það þarfnaðist mikillar yfirlegu að láta reksturinn ganga upp. Frá 2014-2017 var salan betri en markaðurinn byrjaði að dragast saman 2018.“

44 prósent

Það sem af er ári hefur bílasala dregist saman um 44 prósent á milli ára. „Það er erfiitt að reka fyrirtæki þegar sala dregst svona mikið saman,“ segir Friðbert. Stjórnendur Heklu væntu um 20-25 prósent samdráttar í ár, eins og fleiri í atvinnugreininni, meðal annars í ljósi þess að það stefndi í erfiðar kjaraviðræður, bílaleigur myndu ekki njóta lengur niðurfellingar á tollum og minni umsvifa í ferðaþjónustu meðal annars vegna erfiðleika WOW air. Friðbert segir að brugðist hafi verið við samdrættinum með því að hagraða í rekstri og birgðahaldi og ferlar hafi verið bættir.

Borgin breytti skilmálum einhliða

Hekla hefur síðustu ár unnið að því í samstarfi við Reykjavíkurborg að umbylta Heklureitnum við Laugaveg í íbúðabyggð með allt að 400 íbúðum. Samhliða hugðist borgin úthluta Heklu lóð í Suður-Mjódd. Friðbert segir að eftir að skipulag fyrir Heklureitinn hafði verið samþykkt í skipulagsráði og komið til endanlegs samþykkis borgarstjórnar hafi skyndilega kveðið við nýjan tón í Ráðhúsinu við Reykjavíkurtjörn. Þær nýju kröfur sem borgin hafi óvænt komið fram með um að fá afhentar 20 félagslegar íbúðir undir kostnaðarverði ásamt skuldbindingu um 35 leiguíbúðir leiddu til þess að ekkert verður af þessu verkefni. „Prátt fyrir undirritaða vilja-yfirlýsingu um framkvæmd málsins og að hafa samþykkt greiðslu hinna umdeildu innviðagjalda upp á rúmar 200 milljónir króna ákveður borgarstjórn einhliða að breyta skilmálunum.

Það sem gerir rekstur enn erfiðari hér á landi, að hans sögn, er að bílaumboðin eiga fjölmarga bíla á lager en víða erlendis, til dæmis í Þýskalandi, tíðkast að viðskiptavinir bíði í 8-12 vikur eftir nýjum bíl. „Þetta háa þjónustustig er dýrt, sérstaklega í ljósi þess hve vextir hafa verið háir á Íslandi,“ segir hann.

Hvers vegna hefur markaðshlutdeild Heklu lækkað úr fjórðungi árið 2014 í 18 prósent nú?

„Árið 2014 var stór hluti af sölu okkar til bílaleiga en síðustu ár höfum við lagt aðaláherslu á sölu til einstaklinga og fyrirtækja, þar af leiðandi hefur markaðshlutdeild Heklu dregist saman. Nýskráningar bifreiða til bílaleiga hafa síðustu ár verið um 40 prósent af heildarmarkaði. Þetta er aðalskýringin á breyttri markaðshlutdeild. Markaðshlutdeild okkar þegar litið er til einstaklinga og fyrirtækja er í góðu horfi.“

Hvernig horfir bílasala við þér á næsta ári?

„Ég er bjartsýnn á að bílasala muni glæðast á ný á nýju ári og að næstu ár verði ágæt. Hagtölur benda til að hagkerfið sé ágætlega statt, greinendur vænta hagvaxtar á næstu árum, viðskiptajöfnuður er hagstæður, reikna má með að krónan verði tiltölulega sterk í ljósi mikils gjaldeyrisvaraforða, bílafloti landsmanna er gamall í alþjóðlegum samanburði sem er óumhverfisvænt og æ fleiri vilja umhverfisvæna bíla.

Á nýju ári mun Volkswagen og fleiri bílaframleiðendur bjóða mikið af nýjum rafmagnsbílum til sölu. Það hefur tekið þá tíma að ná því að anna þeirri miklu eftirspurn. Framboðið verður því spennandi frá sjónarhóli neytenda.

Stjórnvöld hafa verið framsýn og felldu niður gjöld á umhverfisvæna bíla upp að sex milljónum. Aftur á móti, ef stefna stjórnvalda er að stuðla að því að bílafloti landsmanna verði umhverfisvænni, er misráðið að fella niður afslátt af opinberum gjöldum á tengiltvinnbíla (e. plugin hybrid) á næsta ári og rafmagnsbíla árið 2023. Reynslan sýnir að á erlendum mörkuðum þar sem stuðningur ríkisins hefur verið dreginn til baka dregur verulega úr sölu umhverfisvænna tengiltvinnbíla.

Það þarf að gefa tengiltvinnbílunum meiri tíma til að ná útbreiðslu. Ég tel að þróunin verði sú, að þeir sem hafa góða reynslu af tengiltvinnbíl, muni næst stíga skrefið til fulls og kaupa rafmagnsbíl.

Tengiltvinnbílar geta alla jafna ekið um 40 kílómetra á rafmagni en meðalakstur fólks í höfuðborginni er um 35 kílómetrar. Þeir sem aka á slíkum bílum geta því ekið flesta daga einvörðungu á rafmagni og stungið svo bílnum í hleðslu á kvöldin.

Það gerir borgarstjórn án þess að hafa til þess þar til bæra útreikninga eða fjárhagslegar forsendur sem þýðir að þessi ákvörðun er handahófskennd og leiðir til þess að fjárhagslegar forsendur verkefnisins eru brostnar.

Það gerir borgarstjórn án þess að hafa til þess þar til bæra útreikninga eða fjárhagslegar forsendur sem þýðir að þessi ákvörðun er handahófskennd og leiðir til þess að fjárhagslegar forsendur verkefnisins eru brostnar.

Það er ljóst að innviðagjöldum ásamt niðurgreiddum félagslegum íbúðum verður fleytt í söluverð nýrra fasteigna og því bitnar það á endanum á borgarbúum sem þurfa að greiða hærra verð fyrir íbúðirnar,“ segir hann.

Þá má heldur ekki líta fram hjá því að þeir sem búa á höfuðborgarsvæðinu eru í betri stöðu til að nýta ríkisstuðninginn varðandi kaup á rafmagnsbílum en þeir sem búa á landsbyggðinni. Þeir sem búa á landsbyggðinni eru líklegri til að keyra lengri vegalengdir á milli staða en hafa oft ekki tækifæri til að hlaða bílinn meðan á ferðalaginu stendur. Það vantar fleiri rafhleðslustöðvar. Af þeim sökum henta tengiltvinnbílar betur þeim sem búa á landsbyggðinni og það er eðlilegt að tekið sé tillit til þeirra þarfa.

Það þarf að leggja aukinn kraft í uppbyggingu innviða svo hægt sé að nýta rafmagnsbíla um land allt. Bílaleigur kaupa um 40 prósent af öllum seldum nýjum bílum á ári. Það þarf að huga að því að bílaleigur geti keypt og leigt umhverfisvæna bíla. Að öðrum kosti er vandséð hvernig þær geti tekið þátt í orkuskiptunum.

Ef vilji er til að fara hratt í rafbíla-væðingu hér á landi er það vel gerlegt. En eftirtektarverður árangur hefur nú þegar náðst og íslenski markaðurinn er nú í öðru sæti á eftir Norðmönnum í rafbílavæðingu á heimsvísu. Með skynsamlegri lagasetningu tókst Norðmönnum að lækka útblástur koltvísýrings í umferðinni um níu prósent í fyrra.

Á síðasta ári voru 19 prósent seldra bíla á Íslandi vistvæn á meðan hlutfallið var 8 prósent í Svíþjóð og um tvö prósent í Danmörku.

Það er mikill vöxtur í sölu umhverfisvænna bíla, hlutfallið í sölu til einkaaðila og fyrirtækja er komið í 28 prósent það sem af er ári og við teljum að hlutfallið muni aukast enn frekar á næstu 12 til 18 mánuðum. Íslendingar eru mjög áhugasamir um að taka þátt í tækninýjungum.“

Leitaði til Danmerkur
Hvernig kom það til að þú fékkst Semler, umboðaðila Volkswagen í Danmörku, til að fjárfesta í helmings hlut í Heklu árið 2013 þegar enn voru fjármagnshöft?

„Ég velti vöngum yfir því hverjir væru reiðubúnir til að fjárfesta til lengri tíma í Heklu og varð hugsað til Semler. Fyrirtækið hefur einnig fjárfest í Austur-Evrópu með góðum árangri og hefur mikla þekkingu á bilgreininni.“ Seljandi hlutarins var Franz Jezorski sem keypti Heklu með Friðberti.

Það sitja tveir Danir í stjórn Heklu og tveir Íslendingar. Íslendingar eru Jón Eiríksson endurskoðandi og Margrét Guðmundsdóttir, fyrrverandi forstjóri Icepharma og núverandi stjórnarformaður Festar sem meðal annars á N1 og Krónuna.

Hvaða reynsla úr störfum þínum fyrir Coca-Cola hefur nýst þér í rekstri Heklu?

„Ég bý að því að hafa starfað hjá

alþjóðlegu markaðsdrifnu stórfyrirtæki sem Coca-Cola er. Í þeim störfum hef ég fengið tækifæri til að kynnast því afli og langtíma hugsun sem þarf til að byggja upp rekstur og vörumerki til lengri tíma. Volkswagen-samstæðan er slíkt fyrirtæki enda starfa þar um 600 þúsund manns um allan heim.“

Óskynsamleg staðsetning
Hvernig horfir þróunin við þér, að fólk virðist horfa í æ minna mæli til einkabílsins og í ríkara mæli til deilihagkerfisins, reiðhjóla – sem þið raunar seljið líka – og almenn-ingssamgangna?

„Þetta á eftir að hafa áhrif á næstu árum og ég tel að þessar breytingar séu af hinu góða. Engu að síður tel ég að sala á nýjum bílum verði góð.

Það má líka velta vöngum yfir hve litið hefur verið fjárfest í innviðum fyrir bíla á undanförnum árum. Stjórnmalámennt hafa sagt að slíkt myndi auka bílaumferð. Það verður hins vegar að horfa til tveggja þátta. Annars vegar fer þjóðinni fjölgandi og hins vegar hefði mátt staðsetja þrjá stærstu vinnustaði landsins með skynsamlegri hætti. Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík og Landspítalinn eru nánast á sama bletti sem skapar mikinn umferðarþunga. Umferðin er mun léttari á sumrin þegar skólarnir eru í sumarfríi. Það segir sína sögu.“

Finna fyrir gráa markaðnum
Hefur grái markaðurinn haft mikil áhrif á sölu ykkar?

„Grái markaðurinn hefur haft verulega áhrif. Það er ekki spurning. Til að mynda hafa aðrir selt Mitsubishi Outlander í nokkrum mæli enda vel heppnaður og vinsæll jepplingur.

Það getur verið áhættusamt að

Framferði Volkswagen var algerlega óásættanlegt en það jákvæða sem kom út úr þessu hneyksli er að bílaframleiðendur endurhugsuðu starfsemi sína og lögðu áherslu á umhverfismál og umhverfisvæna bíla. Þetta hefur orðið til þess að þeirri þróun var flýtt verulega.

kaupa af gráa markaðnum. Það hafa komið upp ýmis dæmi um að fólk hafi keypt köttinn í sekknum. Það hafa komið bílar á verkstæði okkar með afar lága kílómetra-stöðu en við nánari skoðun kemur í ljós að þeir eru mikið eknir. Rafdrifnir Volkswagen Golf hafa verið fluttir inn frá Bandaríkjunum sem ekki eru með hraðhleðslu, oft er ábyrgðin einungis tvö ár erlendis en við bjóðum fimm ára ábyrgð.“

Volkswagen varð uppvíst að svindli á útblásturstölum árið 2015. Hafði það áhrif á sölu Heklu?

„Nei, það hafði tiltölulega lítil áhrif á sölu Heklu. Framferði Volkswagen var algerlega óásættanlegt en það jákvæða sem kom út úr þessu hneyksli er að bílaframleiðendur endurhugsuðu starfsemi sína og lögðu áherslu á umhverfismál og umhverfisvæna bíla. Þetta hefur orðið til þess að þeirri þróun var flýtt verulega. Frá árinu 2015 hafa bílaframleiðendur verið í fararbroddi í fjárfestingum í umhverfismálum.“

SKRIFAÐU EINS OG BOSS!

NÝJIR PENNAR FRÁ **BOSS** HUGO BOSS

FÁST Í VERSLUN OKKAR Í SMÁRALIND

Kúlupenni Gear Metal króm
Verð: 9.100.-

Kúlupenni Storyline svartur
Verð: 10.100.-

Eymundsson

AUSTURSTRÆTI • SKÓLAVÖRÐSTÍG
LAUGAVEG • AUGRETTI • VESTURMANNASTÍG

540 2000 | penninn@penninn.is | www.penninn.is | www.eymundsson.is

Gleymir stað og stund í myndlistinni

Svipmynd

Ólöf Jónsdóttir

Nám

BSc. í véla- og iðnaðarverkfræði frá HÍ og MSc. í Operational Research frá London School of Economics.

Störf

Forstöðumaður fjártækni hjá Kviku banka.

Fjölskylduhagir

Gift Ísleifi Orra Arnarsyni og saman eigum við tvær dætur, Erlu Lilju 10 ára og Hönnu Júlíönu 7 ára.

Ólöf Jónsdóttir er forstöðumaður fjártækni hjá Kviku banka en hún stóð að stofnun Auðar, fjármálaþjónustu á vegum bankans, sem býður upp á sparnaðarreikninga á netinu. Ólöf segist hlakka til að fá snjóinn eftir áramót og komast á skiði enda sé fátt betra en frosin nef og núðlusúpa eftir góðan dag í brekkunum.

Hver eru þín helstu áhugamál?

Ég hef verið að prófa alls konar sport eins og golf, hlaup, götuhjól og skiði en án þess þó að ná einhverjum sérstökum árangri enda hefur það frekar verið félagsskapurinn hverju sinni sem hefur ráðið því hvaða sport hefur orðið fyrir valinu. Ég hef líka haft mjög gaman af því að mála en það er eitthvað sem ég hef átt með sjálfri mér og hef ég sótt nokkur myndlistanámskeið þar sem ég næ algjörlega að gleyma stað og stund.

Hvernig er morgunrútin þín?

Ég snúsa yfirleitt einu sinni of oft sem slær öllum metnaðarfullum morgunrútinum á frest. Morgunrútin mín er því yfirleitt með einföldu sniði þar sem ég hjálpa stelpunum mínum að hafa sig til fyrir skólann og drif mig svo í vinnuna.

Hvaða bók hefur haft mest áhrif á þig?

Ég veit fátt betra en að lesa eða hlusta á góða bók og ég hef í gegnum tíðina átt margar upphaldsbækur en til þess að nefna eina þá væri það

Innistæður á reikningum Auðar námu um 13,8 milljörðum króna í lok þriðja ársfjórðungs. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Við munum væntanlega sjá mikla áherslu á notenda-upplifun þar sem bankaþjónusta og aðrar þjónustur sem við notum daglega verða samtvinnaðar.

líklega Hús moskunnar eftir Kader Abdolah. Mjög falleg fjölskyldusaga sem vekur mann til umhugsunar um það hversu hratt samfélög geta breyst og hversu erfitt það getur verið að fara á móti tíðarandanum.

Hver hafa verið mest krefjandi verkefnin undanfarin misseri?

Það hefur klárlega verið að stofna

Auði dóttur Kviku en Auður er einföld fjármálaþjónusta á netinu sem býður upp á sparnaðarreikninga með bestu mögulegu innláns-vöxtum á hverjum tíma. Vaxta-munur hefur verið hár á Íslandi í evrópskum samanburði þar sem lítil samkeppni hefur verið á innlánamarkaði. Þetta hefur verið krefjandi verkefni en líka virkilega skemmtilegt og gaman að sjá hversu góðar viðtökur við höfum fengið og hversu mikil jákvæð áhrif við höfum haft á innlánakjör almennings.

Hvernig er rekstrarumhverfi banka að breytast og hvaða tækifæri felast í breytingunum?

Það eru spennandi tímar fram undan þar sem stafræn bylting mun hafa mikil áhrif á rekstrarumhverfi banka. Við munum væntanleg sjá

að mikil áhersla verður lögð á notendaupplifun þar sem bankaþjónusta verður gerð þægilegri og samtvinnuð við aðrar þjónustur sem við notum daglega. Einnig megum við gera ráð fyrir því að fjártækniyfirtæki muni í auknum mæli koma inn á markaðinn og þá sérstaklega eftir að ný tilskipun um greiðsluþjónustu verður innleidd í lög hér á landi. Þessi tilskipun mun stuðla að opnu bankakerfi sem mun auðvelda nýjum fjármálaþjónustum að ná fótfestu. Við hjá Kviku sjáum mikil tækifæri í þessu breytta umhverfi en Kvika er viðskiptabanki með litla yfirbyggingu sem þarf ekki að verja núverandi þóknakerfi. Við erum því í góðri stöðu til þess að bjóða upp á nútímalega fjármálþjónustu á netinu með litlum tilkostnaði og getum þannig boðið

viðskiptavinum okkar upp á betri kjör en gengur og gerist.

Hvers hlakkar þú mest til þessa dagana?

Þessa dagana hlakka ég mest til jólanna en mér finnst alltaf jafn yndislegt að upplifa jólin með stelpunum mínum. Við reynum alltaf að vera búin að undirbúa sem mest í nóvember svo við getum haft það notalegt í desember og notið alls þess sem jólatíminn hefur upp á að bjóða og jafnvel skroppið í góða afslóppun í sveitina. Ég hlakka líka til að fá snjóinn eftir áramót og komast á skiði. Fátt er betra en frosin nef og núðlusúpa eftir góðan dag í brekkunum.

Hvar sérðu þig eftir 10 ár?

Ég vona að ég verði orðin töluvert betri í golfi en það er alveg kominn tími til þess.

Samstarf opinberra aðila og einkaaðila í fasteignaverkefnum

Helgi S. Gunnarsson
forstjóri Regins

Dagbjört Erla Einarsdóttir
yfirlöfrofræðingur Regins

Samvinnuverkefni hafa verið mikið í opinberri umræðu undanfarið. Á ensku er jafnan vísað til þessara verkefna sem PPP, sem stendur fyrir Public-Private-Partnership, eða samstarf milli opinberra aðila og einkaaðila.

Umræðan hefur farið fram víða en hæst hefur þó borið á henni í tengslum við samgönguverkefni, þar sem fyrirhugaðar eru umtalsverðar fjárfestingar á næstu árum. Þörf fyrir uppbyggingu á innviðum og þjónustu hjá hinu opinbera er einnig rík og að mati Regins liggja tækifærin víða svo sem tengd skólum og leikskólum, íþróttum og afþreyingu, hjúkrunarheimilum, sambýlum og þjónustu við fatlaða. Samgönguráðherra hefur talað opinberlega fyrir þessari leið og stefnt er að því á næstunni að leggja fram framvarp um svokölluð PPP – félög, samvinnufélög ríkis og einkaaðila tengd framkvæmdum í vegakerfinu. Ef af verður má gera ráð fyrir að reynsla úr samgönguverkefnum

um muni nýtast í öðrum tegundum verkefna. Enga heildstæða löggjöf er nú að finna um slíkt samningsform en stuðst er við meginreglur kröfu- og samningaréttar auk sérлага eftir því sem við á. Unnt er að draga úr óvissuþáttum í samningagerð með vönduðum undirbúningi og skýrum samningsforsendum um skiptingu áhættu og ábata.

Það þarf ekki að horfa lengra en til Norðurlandanna til að sjá árangursrík verkefni byggð á samstarfi kenndu við PPP. Erlendar rannsóknir gefa til kynna að fjárhagslegur ávinningur samvinnuverkefna geti verið töluverður. Til að mynda sýnir úttekt Copenhagen Economics frá febrúar 2019 á 27 dönskum PPP-verkefnum að í 89% tilvika hafi framkvæmdakostnaður verið undir áætlunum og í 85% tilvika voru verkefnin afhent fyrir umsamdan tíma. Samanburður sýnur aðila á PPP-verkefnum við sambærileg opinber verkefni leiddi í ljós að framkvæmdakostnaður hefur að jafnaði verið 14% lægri í PPP-verkefnum og rekstrarkostnaður um 5% lægri.

Í PPP-verkefnum er einkaaðila að jafnaði veitt svigrúm til að skapa hagkvæmar lausnir. Sami aðili ber yfirleitt ábyrgð á hönnun, framkvæmd og rekstri verkefnisins sem skapar hvata til að hugsa um líftímakostnað verkefnis, til dæmis þannig að hugað sé að framkvæmdakostnaði við hönnun verkefnis og viðhaldskostnaði við bæði hönnun og framkvæmdir. Áhætta af því að framkvæmdakostnaður eða viðhaldskostnaður sé

Samanburður á PPP-verkefnum við sambærileg opinber verkefni leiddi í ljós að framkvæmdakostnaður hefur að jafnaði verið 14% lægri í PPP-verkefnum og rekstrarkostnaðurinn um 5% lægri.

umfram áætlanir er á ábyrgð einkaaðilans sem þannig er tilneyddur til að vanda áætlanagerð og nýta öll tækifæri til að innleiða hagkvæmar lausnir til lengri tíma, en þó innan þess ramma og þannig að uppfylli þær gæðakröfur sem verkkaupi setur. Verkefni virðast fara síður fram úr kostnaðaráætlun hjá einkaaðilum og viðhald eigna er tryggt og opinberir aðilar geta einbeitt sér betur að því að sinna grunnþjónustu. Það kann því að vera ábatasamt fyrir opinbera aðila að fela samstarfsaðila byggingu eigna og rekstur.

Einkaaðila getur jafnframt verið gefið svigrúm til aukinnar nýtingar eignarinnar á samningstíma. Þannig getur einkaaðili séð tækifæri í hlíðarstarfsemi sem stuðlar ekki einungis að aukinni fjárhagslegri hagkvæmni verkefnisins heldur getur einnig aukið þjónustustig til notenda verkefnisins. Dæmi um þetta geta verið félagslegir innviðir sveitarfélaga, til dæmis sundlaugar og íþróttamannvirki, en slík verkefni eru algeng sem samvinnuverkefni í nágrannalöndum okkar. Er þannig unnt að

auka nýtingu og verðgildi eigna umfram það sem opinberum aðilum væri unnt ef eignarhald væri á þeirra hendi, meðal annars með hlöðsjón af samkeppnissjónarmiðum. Hér á landi er Reginn leiðandi í framboði slíkra lausna í samvinnu við opinbera aðila með útfærslu hugmynda að heildstæðri virðisaukandi lausn. Sérstæða félagsins felst ekki sist í mikilli reynslu og sérþekkingu á þessu sviði þar sem félagið tekur nú þegar þátt í ýmsum slíkum verkefnum með góðum árangri.

Ríkissjóður og stærstu sveitarfélög landsins eru meðal helstu leigutaka Regins og telja tekjur Regins frá opinberum aðilum nú um þriðjung af leigutekjum félagsins. Nýleg þjónustukönnun á meðal leigutaka Regins sýnir jafnframt að opinberir leigutakar eru meðal ánægðustu viðskiptavina félagsins og ánægja þeirra mælist yfir meðaltali samkvæmt markaðsrannsókn Maskínu sem unnin var haustið 2019.

Egilshöll, í eigu Regins, er gott dæmi um vel heppnað PPP-verkefni sem endurspeglar aukna nýtingu eignar með hlíðarstarfsemi að frumkvæði einkaaðila. Þar hefur Reginn fengið inn í húsið margs konar aðila í rekstri, sem ekki einungis leggja sitt af mörkum til reksturs eignarinnar í heild í formi leigugreiðslna, heldur saman skapa umhverfi sem nýtist þeim fjölmörgu notendum sem sækja íþróttapjónustu á degi hverjum. Foreldrar geta stundað líkamsrækt í húsinu á meðan börn sækja skipulagðar íþróttæfingar, fjölskyldur geta

borðað saman að loknum æfingum og íbúar hverfisins hafa fjölbreytta þjónustu og afþreyingu í húsið að sækja. Egilshöll er samkomuhús sem á enga sína líka á Íslandi þar sem þjónustustig er langt umfram hefðbundin íþróttahús í rekstri sveitarfélaga.

Reginn hefur sett sér skýr markmið til framtíðar með áherslu á samvinnuverkefni við ríki og sveitarfélög tengd leigu á stórum fasteignum og getur boðið leigutökum fýsilegar heildarlausnir, til dæmis með samnýtingu á aðstöðu. Hefur félagið sett sér það að markmiði að vera leiðandi í lausnum fyrir opinbera aðila í tengslum við útleigu, rekstur og þjónustu slíkra eigna þar sem horft er til sameiginlegra hagsmuna og ásættanlegrar arðsemi samningsaðila.

Á Íslandi teygir saga samvinnuverkefna sig langt aftur í tíma, fyrir síðustu aldamót. Síðan þá hafa eðlilega orðið breytingar í áherslum, samningsskilmálum og áhættudreifingu. Margvíslegar útfærslur eru í boði, til að mynda eru dæmi þess að fjármögnun verkefnis og eignarhald til framtíðar sé á hendi hins opinbera þó svo að einkaaðili beri ábyrgð á framkvæmd verkefnis og rekstri til framtíðar. Í þessum efnum er stutt að sækja í reynslu nágrannalanda okkar af fjölbreyttum verkefnum, bæði fyrir ríki og sveitarfélög. Allt snýst þetta um umfang, eðli og mat á réttu áhættudreifingu hvers verkefnis, þannig að heildarverkefnið verði sem hagkvæmast, enda um samvinnu að ræða.

Gerir auknar kröfur um ófjárhagslegar upplýsingar í ársskýrslum fyrirtækja sem sjóðurinn á hlut í. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

Ábyrgð og ávöxtun líklegir förunautar

Ólafur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Birtu lífeyrissjóðs, segir að ábyrg fjárfestingarstefna sé líkleg til að vera farsæl. Mikilvægt sé að taka umræðu um mál er varða aðra þætti en þá fjárhagslegu í rekstri fyrirtækja.

Ábyrgð og traust eru náskyld hugtök og það er okkar áskorun að ávinna okkur traust og viðhalda því með ábyrgum fjárfestingum. Og í því felst mikil áskorun. Ábyrgð í fjárfestingum snýst um að tileinka sér góð gildi, setja viðmið og taka umræðu á grundvelli þeirra. Okkar tiltrú er að ábyrg fjárfestingarstefna er einnig farsæl fjárfestingarstefna,” segir Ólafur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Birtu lífeyrissjóðs. Hann hélt undir lok síðasta mánaðar erindi á morgunfundi Fjármálaeftirlitsins um ábyrgar fjárfestingar undir yfirskriftinni „Að sýna ábyrgð“.

Birta lífeyrissjóður er aðili að leiðbeinandi reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar og segir Ólafur að Birta nálgist ábyrgar fjárfestingar sem ákveðna hugmyndafræði. Þannig sé miðað að því að bæta umhverfis-, samfélags- og stjórnháttasjónarmiðum við hefðbundna fjárhagslega greiningu í því skyni að styðja við sjálfbæra þróun til lengri tíma.

„Þá er ekki þar með sagt að við séum með staðlað matsblað með nákvæmum einkunnum fyrir hvern og einn þátt svona eins og það sé hægt að mæla ábyrgð með skorkorti. Ef við tökum fyrirtækið Össur sem dæmi þá teljum við að Össur stuðli að bættri velliðan og heilbrigði í heiminum í samræmi við eitt af heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna. Við teljum að fyrirtækið sé rekið í sátt og samlyndi við starfsfólk, samfélagið og umhverfið á sama tíma og það hefur skilað okkur góðri arðsemi. Þá getum við metið sem svo að Össur sé ábyrg fjárfesting,” segir Ólafur. Þá sé mikilvægur hluti af ábyrgri fjárfestingarstefnu að taka umræðu um mikilvæg mál er varða rekstur fyrirtækja.

„Í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja er ákvæði um að það skuli setja tilnefningarnefnd en það að vera ábyrgur felur ekki í sér að benda á eitt fyrirkomulag og segja að það sé hið eina rétta. Ábyrðin felst í að taka þátt í umræðu um tilnefningarnefndirnar og það sama gildir um starfskjarastefnu,” segir Ólafur. Auk þess sé mikilvægt að leggja reglulega mat á hvort aðgerðir í átt að markmiðunum séu raunverulega til bóta en ekki einungis íþyngjandi.

Kisilverið í samræmi við stefnuna

Birta lífeyrissjóður er á meðal fjárfesta í kisilveri PCC á Bakka sem hvarfar báxít við kol til að framleiða kisil, og koltvisýring sem hliðarafurð. Ólafur segir að fjárfestingin sé í samræmi við hugmyndafræði Birtu.

„Kisilverið hefur kannski þá mynd í huga sumra að vera eldspúandi vond fjárfesting en aftur á móti hafa margir þá framtíðarsýn að sólarcellur verði þáttur í umhverfisvænni orkuframleiðslu. Ef það verður þörf á kisli í framtíðinni þá þarf einhver að framleiða hann. Rekstrar-skilyrðin á fyrsta árinu hafa verið erfið en áformin eru góð. Það er verið að búa til hátækni- framleiðslu í byggðarlagi sem var veikt fyrir og við vitum ekki betur en að kisilverið hafi haft mjög jákvæð áhrif á samfélagið

á Húsavík,” segir Ólafur og nefnir að kisilverið hafi gengist undir umhverfismat og fái raforku frá Þeistareykjavirkjun sem einnig hafi gengist undir umhverfismat.

„Þegar búið er að umhverfismeta starfsemina og veita starfsleyfi þá getum við litið svo á að búið sé að gera úttekt á umhverfissjónarmiðum. Og þá mun það koma í ljós hver arðsemin verður,” segir Ólafur og setur kol-efnisútbásur kisilversins í samhengi við útblástur flugfélaga.

„Ef við viljum taka þátt í því á alþjóðavísu að búa til betra samfélag þá er spurning um hvernig við metum þennan kost samanborið við flugsamgöngur. Útblástur kisilversins er álíka mikill og útblástur af tveimur flugferðum, fram og til baka, til Bandaríkjanna,” segir Ólafur.

Ólafur segir að unnið sé að því að bæta verklag við greiningu á ábyrgum fjárfestingum. Birta geri til að mynda kröfu um auknar ófjárhagslegar upplýsingar í ársskýrslum fyrirtækja sem sjóðurinn á hlutdeild í, svo fjárfestar og sjóðsfélagar geti metið hversu ábyrgur reksturinn er. Hægt sé að gera betur í þeim efnum og byggja þannig upp traust og tiltrú á ábyrgð.

„Arðsemin getur verið góð og skuldastaðan sjálfbær en hin sjónarmiðin skipta ekki síður máli. Til dæmis minnkar áhætta og framlegð eykst þegar betur er hugað að umhverfissjónarmiðum. Þetta eru ekki mjúk mál og dæmin eru fjölmörg því til staðfestingar,” segir Ólafur.

Hefur Birta beitt sér með virkum hætti til að framfylgja stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar?

„Við höfum tekið virkan þátt í umræðu um stjórnarhætti, starfskjarastefnu og ársreikninga í von um að það hafi jákvæð áhrif. Við höfum minnkað og aukið við hlut okkar í fyrirtækjum, eða hreinlega ekki fjárfest. Ef við skynjum að mannauðsmálum sé ábótavant teljum við það ekki áhættunnar virði að auka við hlut okkar eða yfirhöfuð fjárfesta,” segir Ólafur.

Þú bentir á að íslenskur sjávarútvegur falli vel að matskerfi Sam-

einuðu þjóðanna um ábyrgð og sjálfbæra þróun. Hefur afstaða þín breyst eitthvað eftir umræðu síðustu daga?

„Síður en svo, allur atvinnurekstur verður að standast vistfræðilega, samfélagslega og efnahagslega skoðun og matsþættir Sameinuðu þjóðanna ganga út á það. Sjávarútvegurinn hefur minnkað losun gróðurhúsalofttegunda um 43 prósent frá 1990 til 2014 og sóknin byggir á rannsóknum á stofnstærð og sjálfbærri nýtingu. Ég benti einmitt á að þrátt fyrir að vistfræðileg skilyrði teldust vera í lagi væru samfélags- og hagrænu áhrifin eftir sem áður mjög umdeild. Að tekist er reglulega á um auðlindagjaldið og byggðaaáhrif sem tilflutningur á kvóta hefur í för með sér svo dæmi sé tekið um samfélagsþáttinn,” segir Ólafur

„Þá sýna dæmin að það er eftir sem áður jafn mikilvægt að áhættumeta stjórnarhætti og minnir okkur bara á það hversu mikilvægt stjórnháttamatið er í fjárfestingarferlinu. Eigendastefna okkar kveður á um það að við eigum að hafa jákvæð samskipti við fyrirtæki um stjórnarhætti. Guðmundur í Brimi verður bara að sætta sig við það að stofnanafjórðarstar hafi skoðanir á stjórnarháttum þó að hann telji að það þoli ekki skoðun.“

thorsteinn@frettabladid.is

APOTEK

KITCHEN + BAR

ÍTALSKT POP UP

MIÐVIKUDAG–SUNNUDAGS

Við bjóðum velkomna ítölsku gestakokkana og matreiðslusnillingana Massimiliano og Matteo Cameli frá veitingahúsinu Al Vecchio Convento

MATSEÐILL

Gazpacho með jarðaberjum, burrata, melónu og íslensku „Guanciale“	2.200 kr.
Jarðskokka spagettí með ólífulíu, graslauk, reyktu lardo og Parmigiano osti	2.800 kr.
Ricotta gnocchi með kartöflufroðu	2.900 kr.
Lasagna með svörtum trufflum og gerjaðri svarthvítlaukssósu	4.900 kr.
Grillað dádýr með grænmeti í rauðvíni og svartri „gremolada“	5.900 kr.
Sole di Sicilia Kaktasperu-sorbet með sykrudum kapers, granateplum, og „orange blossom water“ marengs	1.900 kr.

Bættu ítölskum trufflum á réttinn þinn

Svartar trufflur 900 kr. Hvítar trufflur 1.900 kr.

SMAKKSEÐILL

Smakkaðu alla sex réttina
10.900 kr. á mann

Þú mátt bara ekki missa af þessu!

Borðapantanir á apotek.is og í síma 551 0011

Skotsilfur

Óvirkir

Stofnendur Play eru með háleitt markmið. **Arnar Már Magnússon** forstjóri hefur kynnt áætlanir þeirra þannig að fjárfestar geti tólf til þrettánfaldað fjárfestingu sína á þremur árum. Gangi bjartsýnustu spár flugfélagsins eftir á hlutaféð að vera um 44 milljarða virði eftir þrjú ár. Þá er eins gott að byrja söluna af krafti og öflug markaðs-herferð á samfélagsmiðlum ætti því að skipta sköpum. Facebook-síða Play er hins vegar nokkuð óvirk. Þar hefur ekkert verið sett inn í nær tólf daga. Ef ætlunin er að fylla fyrstu vélarnar hlýtur nýstofnaða flugfélagið að láta vita af sér.

Heimakær Bankasýsla

Ásókn opinberra starfsmanna í erlendar ráðstefnur og fundarhöld er vel þekkt. Á vegum Hagstofu Íslands voru farnar 460 ferðir á árunum 2016 til 2019. Fast-ráðnir starfsmenn stofnunarinnar voru 113 talsins í fyrra og því var að meðaltali um ein utanlandsferð á ári á hvern starfsmann. Ef markmið ferðanna er að afla þekkingar og tengsla hlýtur Hagstofan að vera hafsjór af hvoru tveggja. Bankasýsla ríkisins hefur hins vegar ekki séð ástæðu til að sækja vatnið yfir lækinn þar sem engin ferð var farin á vegum stofnunarinnar á tímabiliinu. **Jón Gunnar Jónsson** forstjóri er greinilega heimakær.

Ekki öll félögin í tómu tjóni

Stóru greiðslukortafyrirtækin, Valitor og Borgun, eru eigendum sínum til vand-ræða. Það virðist ekkert lát vera á taprekstri fyrirtækjanna sem hleypur á milljörðum. Á sama tíma er Korta, sem varð nánast gjaldþrota haustið 2017, að rétta úr kútnum. Það er eina greiðslukortafyrirtækið sem er að skila hagnaði á þessu ári. Í fjárfestakynningu Kviku banka, sem á tæplega helmingshlut í Korta, sést að bankinn hagnaðist um 163 milljónir vegna starfsemi hluteldarfélaga fyrstu níu mánuði ársins. Það má að mestu rekja til Korta sem **Jakob Ásmundsson** forstjóri fer fyrir.

Þingið óánægt með dómstóla og grímuklædda mótmælendur

Kínverska þingið er ósátt við niðurstöðu dómstóla í Hong Kong. Þingið bannaði þátttakendum í fjöldasamkomum að hylja andlit sitt með grímu í fyrri hluta október en dómstólar sneru ákvörðuninni við. Heimilt er að áfrýja dómnum. Það hefur skapast hætt á að viðbrögð stjórnvalda leiði til enn frekari átaka á svæðinu. Viðbrögðin vekja spurningar um sjálfstæði Hong Kong sem hefur tilheyrt Kína frá árinu 1997. NORDICPHOTOS/GETTY

Ógagnsætt kynslóðabil

Baldur Thorlacius framkvæmdastjóri sölu- og viðskiptatengsla Nasdaq á Íslandi

Mismunandi kynslóðir hafa verið mér ofarlega í huga þessa dagana, eða allt frá því það rann upp fyrir mér að ég tilheyri að öllum líkindum ekki kynslóð X (Generation X, fólk fætt 1960 – 1979) heldur þúsaldarkynslóðinni (Millennials, fólk fætt 1980 – 1994). Ég hafði alltaf upplifað mig sem Gen X. Ég hlustaði á Nirvana, fannst Pauly Shore frábær og tengdi mikið við Pepsi-auglýsinguna með Spice Girls, þar sem þær sungu hástöfum um Generation X. Svo komst ég reyndar að því að þær voru ekki að syngja um Generation X heldur Generation Next – og að enginn af kynslóð X tengir við Spice Girls. Þetta gerði útslagið. Ég hlýt að vera af þúsaldarkynslóðinni.

Áfall, en ekki alsæmt. Ég hef til að mynda upplifað ákveðna hugarfarsbreytingu hjá yngri kynslóðum með tilliti til gagnsæis, svo sem varðandi rekstur fyrirtækja og fjármálamarkaði, sem ég tel vera mjög til bóta – enda höfum við búið við hálfgerða „leysum þetta okkar á milli“ menningu hér á landi. Við höfum verið treg við að halda opin útboð eða vinna úr verðmætum fyrir opnum tjöldum. Gagnsæi þvælist fyrir. Leysum þetta bara okkar á milli. Maður á mann (í undantekningartilfellum fá konur einnig að vera með).

Þegar kemur að fjármálamörkuðum snýr þessi umræða meðal annars að því hvort hag fyrirtækja sé betur borgið innan eða utan markaðar. Fyrir þá sem ekki vita þá eru kauphallir og markaðir eins og First North fyrst og fremst gagnsæisvettvangur og með skráningu á slíka markaði eru fyrirtæki að skuldbinda sig til þess að starfa með afar gagnsæjum hætti. Gagnsæi er eitru í beinum þeirra sem vilja helst leysa málin sín á milli og á því stranda gjarnan áætlanir um að fara á markað.

Það eru aftur á móti teikn á lofti um að nýjum kynslóðum, sem hafa

●● Það verður aldrei skortur á aðilum sem vilja leysa málin „sín á milli“ og sannfæra aðra um skaðsemi gagnsæisins.

alist upp „í beinni útsendingu“ á internetinu og fullorðnast á samfélagsmiðlum, fylgi nýjar áherslur. Gagnsæi kann að vera þeim eðlislægra en þeim sem ruddu brautina. Margir stjórnendur og frumkvöðlar af þessum kynslóðum eru nú þegar að starfa með mjög gagnsæjum hætti. Deila upplýsingum og ræða málin opinskátt við aðra frumkvöðla, þróa nýjar vörur í samstarfi og samtali við stóran hóp viðskiptavina og veita jafnvel hverjum sem er aðgang að grunnkóða í hugbúnaði sem þau hafa þróað, svo dæmi séu tekin. Áherslur nýrra kynslóða, nýjar stefnur í stjórnun fyrirtækja og gagnsæi fara því einstaklega vel saman.

Það verður samt aldrei skortur á aðilum sem vilja leysa málin „sín á milli“ og reyna allt hvað þeir geta til að sannfæra aðra um skaðsemi gagnsæisins. Það hentar vissulega ekki öllum fyrirtækjum að starfa

við mikið gagnsæi, en það er ekkert sem bendir til annars en að þau tilvik séu undantekningin frekar en reglan. Ég er sjálfur sannfærður um að það geti hentað mjög mörgum fyrirtækjum að fara á markað og nýta þannig kosti gagnsæisins til þess að ná markmiðum sínum og skara fram úr (en er vissulega ekki hlutlaus í því mati).

Stöndum vörð um þessa jákvæðni nýrra kynslóða í garð gagnsæis. Hrósum fyrirtækjum og einstaklingum sem leggja spilin á borðið, sérstaklega þegar spilin eru léleg. Hrósum þeim sem tala opinskátt um mistök sín og reyna að læra af þeim. Það getur krafist mikils hugrekks að gera hreint fyrir sínum dyrum og hræðslan við „dóm götunnar“ getur verið einn verstí óvinur gagnsæisins. Gefum samt ekkert eftir í uppbyggilegri gagnrýni. Þössum okkur á því að stinga ekki höfðinu í sandinn og gera ráð fyrir hinu besta þegar engar eða takmarkaðar upplýsingar liggja fyrir. Og síðast en ekki síst, spyrjum alltaf gagnrýnnina spurninga og veltum því fyrir okkur hvað gæti legið að baki þegar „leysum þetta okkar á milli“ kórinn byrjar að syngja.

Ríkið og einkaaðilar eftirbátar í þróunarsamvinnu

RÁÐDEILDIN

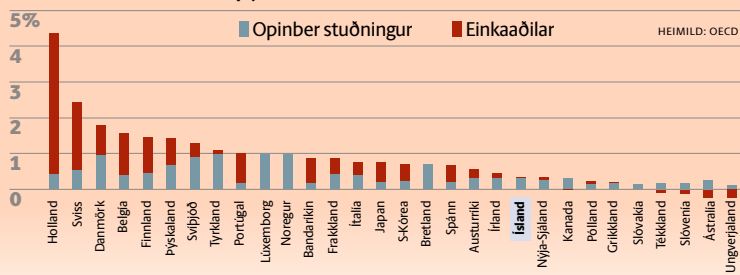
Konráð Guðjónsson
Hagfræðingur
Viðskiptaráðs

Á undanförnum árum hefur framlög ríkisins til þróunarsamvinnu oft borið á góma. Kallað hefur verið á aukningu í málaflokknum en engu að síður er Ísland

langt frá markmiði DAC-ríkjanna (samstarfsvettvangur OECD-ríkja í þróunarsamvinnu) um að opinber framlög til þróunarsamvinnu nemi 0,7% af þjóðarframleiðslu, en hér voru þau 0,31% af þjóðarframleiðslu árið 2018. Þá voru framlög til málaflokksins lækkuð við gerð síðustu fjármálaáætlunar. Afleiðingin er sú að Ísland er í 17. sæti af 30 meðal DAC-ríkjanna í framlögum til þróunarsamvinnu. Hvað sem því líður gleymist gjarnan að horfa

▮ **Framlög til þróunarsamvinnu**
sem hlutfall af þjóðarframleiðslu árið 2017

til framlags einkaaðila (félagasamtaka, heimila og fyrirtækja) til þróunarsamvinnu. Fjárfesting og hvers kyns fjárhagslegur stuðningur til lágtækjuríkja frá einkaaðilum er enn minni hér og er Ísland aðeins í 20. sæti af 30 samkvæmt gögnum OECD. Án þess að firra ríkisvaldið ábyrgð væri kannski nærtækt að líta í eigin barm og opna augun fyrir þróunarverkefnum í fátækum heimshlutum þar sem þörfin er hvað mest – án skattpeninga.

URÐARHVARF 8 FYRIR STÓRNOTENDUR

GÆÐI - ÚTSÝNI - HAGKVÆMNI

Urðarhvarf 8 er nýtt húsnæði og hagkvæmur kostur fyrir leigjendur. Húsið er glerjað að miklu leyti og því nýtur sín vel stórbrotið útsýni yfir Reykjavík, í átt að Esjunni, yfir Elliðavatn og til Bláfjalla. Samnýting á mötuneyti, hjólageymslum, fundarherbergjum, móttöku og annarri fjölbreyttri þjónustu verður í boði fyrir leigjendur húsnæðisins.

Heildarstærð er um 17.200 fm • Útleigurými frá 640 fm • Næg bílastæði og gott aðgengi
Frábært útsýni yfir Esjuna og Elliðaárdalinn • Afhending hefst vorið 2020

SKOÐUN

Helgi Vífill
Júlíusson

Púðurskot í byssunni

Mútugreiðslur stjórnenda Samherja í Namibíu, ef ásakanirnar eru á rökum reistar, voru óverjandi. Þær hafa haft viðtækar afleiðingar, meðal annars í Afríkuríkinu og á Íslandi. Það er mikilvægt að beina sjónum að því að mögulega komst upp um umfangsmikla spillingu og að réttarkerfið mun taka á málinu. Það er hið gleðilega í málinu og mikilvægur sigur.

Það er mannlegt að fyllast reiði eftir að hafa horft á fréttaskýringarþátt Kveiks um málið. Margir hafa hins vegar fallið í þá gryfju að leyfa reiðinni að kynda undir gamalli gremju og telja að nú sé færi á að blása til sóknar gegn atvinnulífinu og kvótageirfum. Dýrið er sært. Púðurskotum er raðað í byssuna.

Sumir tortryggja atvinnulífið, sem er undirstaða velferðarkerfisins og velmegunar í landinu, í enn ríkari mæli og sjá jafnvel spillingu í hverju horni. Hópur fólks kallar eftir nýrri stjórnarskrá. Aðrir grípa gæsina og berjast fyrir breytingum á kvótakerfinu; útgerðir greiði enn herra auðlindagjald og að stærri útgerðir veiði minna á Íslandsmiðum.

Engin af þessum hugmyndum hefði komið í veg fyrir mútugreiðslur. Þingmenn í stjórnarandstöðu sem tala á þá leið – og flagga þar með eigin ágæti – þurfa að hugsa sinn gang.

Sannast sagna blöskrar mér sem heimspekingi og viðskiptafræðingi umræðan. Rökhyggjan sem heimspekingar eiga að hafa að leiðarljósi er virt að vettugi og nauðsynlegar forsendur þess að íbúar geti notið hagsældar á ekki upp á pallborðið.

Ísland er að mörgu leyti stórkostlegt samfélag, þótt vissulega megi margt bæta. Margir sem búið hafa erlendis vilja fremur ala upp börn sín hér. Það segir sína sögu. Það er af og frá að Ísland sé spillt eða ljótt samfélag. Vissulega koma upp ljót atvik en það að þau hafi komist upp á yfirborðið er fagnaðarefni. Það er ekki hægt að koma í veg fyrir glæpi en það er hægt að koma í veg fyrir að samfélagið liti undan.

Þau lífsgæði sem þorri þjóðarinnar býr við eru ekki sjálfgefin. Grunnurinn að þeim er að fyrirtækjum tókst að vinna mikil verðmæti úr náttúruauðlindum og er kvótakerfinu að þakka. Byggja þarf á þeim grunni enda eru ýmsar áskoranir fram undan eins og í heilbrigðiskerfinu vegna öldrunar þjóðarinnar. Aukin skattheimta og tilraunir til að binda hendur atvinnulífsins eru afturför. Reiðin mun teyma okkur í ranga átt.

Sigurður með um 3 prósent í Heimavöllum

Hjónin Sigurður Bollason og Nanna Björk Asgrímsdóttir fara fyrir 2,8 prósent hlut í Heimavöllum og eru fyrir vikið tölfti stærsti hluthafi leigufélagsins. Hluturinn, sem er í eigu fjárfestingarfélagsins RES II, er metinn á um 370 milljónir króna.

Á sunnudaginn virðast Frostaskjól og RES II hafa skipst á bréfum í Heimavöllum og Sýn. Frostaskjól, sem er á vegum Róberts Wessman og Hilmars Þórs Kristinssonar, seldi í

Sigurður Bollason fjárfestir.

Heimavöllum fyrir 560 milljónir og keypti í Sýn fyrir sömu fjárhæð. Á sama tíma keypti RES II í Heimavöllum og seldi í Sýn fyrir sömuleiðis um 560 milljónir.

Á mánudag var upplýst um að RES II fari með rúmlega sjö prósent hlut í Skeljungu. Bréfin eru metin á um 1,3 milljarða króna. Stóran hluta af eigninni má rekja til framvirkra samninga. Hlutabréfi Skeljungu hafa hækkað um 18 prósent síðustu fjórar vikur.

Markaðsvirði félagsins er um 18 milljarðar. – hvj

17.11.2019

Ertu syfjuð? [Sólveig Anna Jónsdóttir] Það eru alltaf þessar stunur úr þínu horni.

Ellíði Vignisson, bæjarstjóri Ölfuss

Verðmæti

Hámarkaðu árangurinn þinn og verðmæti með því að nýta þér fjölbreytta þekkingu og víðtæka reynslu PwC á öllum sviðum rekstrar.

Hafðu samband því þinn árangur er mikils virði.

pwc

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðipjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvalsóllur | Vestmannaeyjar